

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

заступник ректора ХНАДУ

професор _____ Гладкий І.П.

“ ___ ” _____ 20__ року

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	<u>«Фінанси підприємств»</u> (назва навчальної дисципліни згідно навчального плану)
підготовки	<u>бакалавра</u> (назва освітньо-кваліфікаційного рівня)
галузі знань	<u>0305 – «Економіка та підприємництво»</u> (шифр і назва галузі знань)
напряму підготовки	<u>6.030504 «Економіка підприємства»</u> (шифр і назва напряму підготовки)
кваліфікація¹	<u>бакалавр з економіки підприємства</u> (шифр і назва кваліфікації для бакалавра, спеціальності - для магістра) (шифр _____) (за ОПП чи № навчального плану)

2016 рік

¹ якщо програма використовується для підготовки фахівців декількох напрямів підготовки (спеціальностей) то перерахувати усі.

Розроблено та внесено: Кафедрою економіки підприємства
(повне найменування кафедри)

Розробники програми: доцент кафедри економіки підприємства, к.е.н., доцент
Деділова Тетяна Вікторівна
(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ розробників)

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри
Протокол №1 від “30” серпня 2016 р.
(номер) (та дата протоколу)

Тимч. в/о/ зав. кафедрою к.е.н., доцент _____ В.К. Бабайлов
(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ завідувача кафедри)

“Узгоджено”
Декан факультету управління та бізнесу
(повна назва факультету, де читається дисципліна)
професор _____ І.А. Дмитрієв
(вчене звання) (підпис) (ПІБ декана)
“ ” _____ 2016 року
(день) (місяць) (рік)

“Узгоджено”
Декан центру заочного та дистанційного навчання
(повна назва факультету, де читається дисципліна)
професор _____ М.М. Алюкса
(вчене звання) (підпис) (ПІБ декана)
“ ” _____ 2016 року
(день) (місяць) (рік)

©Деділова Т.В., 2016 рік
©ХНАДУ, 2016 рік

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Фінанси підприємств» складена відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики та навчального плану підготовки бакалавра за напрямом підготовки 6.030504 «Економіка підприємства»
(назва освітньо-кваліфікаційного рівня) (назва напрямку для бакалавра (спеціальності для магістра))

1. Мета, предмет та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** вивчення навчальної дисципліни є формуванні знань щодо сукупності фінансових відносин як специфічної форми суспільних відносин, а також щодо питань реалізації таких відносин у площині суб'єктів господарювання

1.2. **Предметом** вивчення навчальної дисципліни є: система економічних відносин, що виникають в процесі формування і розподілу грошових надходжень, створення і використання грошових фондів підприємства

1.3. **Основними завданнями** вивчення навчальної дисципліни є: формування знань, вмінь та уявлень про функціонування фінансової системи суб'єктів господарювання в ринкових умовах

1.4. По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні:

знати: сутність фінансів, їх роль і функції; принципи побудови та основні ланки фінансово-кредитної системи; організацію фінансової роботи на підприємстві; діючі положення про здійснення розрахункових операцій в готівковій та безготівковій формах; систему платежів до бюджету та цільових фондів; сутність та функції податків, види податків, податкову систему України, порядок нарахування та сплати основних видів податків; технологію проведення фінансових розрахунків та визначення фінансових результатів у суб'єктів господарювання; вимоги щодо руху виробничих фондів підприємства; фінансове планування та прогнозування; аналіз фінансової діяльності господарюючих суб'єктів; принципи розподілу і використання прибутку на підприємстві;

вміти: розраховувати загальні витрати підприємства; розраховувати балансний і чистий прибуток підприємства; визначати беззбитковий обсяг виробництва продукції; розраховувати суму амортизаційних відрахувань; визначати ефективність використання основних коштів підприємства; визначати потреби підприємства в оборотних коштах на підставі процедури нормування оборотних коштів; визначати ефективність використання оборотних коштів підприємства; проводити оцінку фінансового стану підприємства на базі розрахунку коефіцієнтів рентабельності, платоспроможності, фінансової стійкості і ділової активності.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліни, що передують вивченню – «Економіка підприємства», «Гроші та кредит», «Інвестування», «Фінанси»; подальші дисципліни, що потребують вивчення – «Фінансовий менеджмент»

(вказати які дисципліни передують її вивченню, та які подальші дисципліни потребують її вивчення)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна (дистанційна) форма навчання
Кількість кредитів - 3 Кількість годин - 108	За вибором	
Семестр викладання дисципліни	7	9
Вид контролю:	залік	залік
Розподіл часу:		
- лекції (годин)	16	12
- практичні, семінарські (годин)	16	6
- лабораторні роботи (годин)	-	-
- самостійна робота студентів (годин)	76	90
- курсова робота (годин)	-	-
- розрахунково-графічна робота (контрольна робота)	-	-

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Сутність, функції фінансів, моделі фінансових відносин

Тема 1. Сутність, функції й організація фінансів підприємств

Тема 2. Фінансові ресурси підприємства і джерела їх утворення

Тема 3. Механізм державного регулювання фінансів підприємств

Розділ 2. Фінансовий механізм діяльності підприємств

Тема 1. Грошові надходження підприємств

Тема 2. Організація грошових розрахунків підприємств

Тема 3. Формування і розподіл прибутку підприємства

Розділ 3. Обліково-аналітичне забезпечення фінансової діяльності підприємств

Тема 1. Система оподаткування підприємств

Тема 2. Оцінка фінансового стану підприємства

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Базова

1. Бланк И.А. Управление прибылью / И.А. Бланк. – К.: Эльга, 2002. – 752 с.
2. Буряк П.Ю. Фінансово-економічний аналіз: Підручник // П.Ю. Буряк, М.В. Римар. – К.: Професіонал, 2004. – 528 с.
3. Василик О.Д. Теорія фінансів: Підручник / О.Д. Василик. – К.: НІОС, 2003. – 416 с.
4. Внукова Н.М. Фінанси: вступ до фаху: Навч. посіб. для студ. вузів / Н.М. Внукова, В.І. Успенко. – Х.: Бурун і К, 2005. – 352 с.
5. Гальчинський А. Теорія грошей: Навч.-метод. посіб. / А. Гальчинський. – К.: Основи, 2001. – 413 с.

6. Демківський А. Вексельна справа: Навч. посіб. / А. Демківський. – К.: Либідь, 2003. – 336 с.
7. Іващенко В.І. Економічний аналіз господарської діяльності: Навч. посіб. / В.І. Іващенко, М.А. Болюх. – К.: НІЧЛАВА, 2001. – 204 с.
8. Кравченко Ю.Я. Рынок ценных бумаг: Учеб. пособ. / Ю.Я. Кравченко. – К.: Дакор, 2006. – 711 с.
9. Маслова С.О. Ринок фінансових послуг: Навч. посіб. для студ. вузів / С.О.Маслова, О.А. Опалов. – К.: Кондор, 2006. – 190 с.
10. Мец В.О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства: Навч. посіб. для студ. вузів / В.О. Мец. – К.: Вища шк., 2003. – 278 с.
11. Стоянова Е.С. Финансовый менеджмент: теория и практика: Учебник / Стоянова Е.С., Крылова Т.Б., Балабанов И.Т. – М.: Перспектива, 2003. – 656 с.
12. Шеремет А.Д. Методика финансового анализа / Шеремет А.Д., Сайфулин Р.С., Негашев Е.В. – М.: Инфра-М, 2002. – 208 с.

(друковані матеріали, які є в бібліотеці)

Допоміжна

1. Гриценко Л.Л. Фінанси підприємств: практикум: навч. посіб. / Гриценко Л.Л., Дейнека О.В., Боярко І.М. – Суми : Університетська книга, 2015. – 285 с.
2. Непочатенко О.О. Фінанси підприємств: підручник / О.О. Непочатенко, Н.Ю. Мельничук. – К.: ЦУЛ, 2013. – 504 с.
3. Управління фінансами суб'єктів господарювання: практикум : навч. посіб. / [А.П. Вожжов, С.В. Сорокіна, І.В. Колесова та ін.]; за ред. А. П. Вожжова. – К. : Знання, 2014. – 324 с.
4. Фінанси підприємства: планування та управління у виробничій сфері [текст]: навч. посіб. / Базецька Г.І., Суботовська Л.Г., Ткаченко Ю.В. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 292 с.
5. Шелудько В.М. Фінансовий ринок: підручник / В.М. Шелудько. – [3-те вид., стер.] – К.: Знання, 2015. – 535 с.
6. Ярошевич Н.Б. Фінанси підприємств: навч. посіб. / Н.Б. Ярошевич. – К.: Знання, 2012. – 341 с.

(інші друковані матеріали)

Інформаційні ресурси

1. Деділова Т.В. Фінанси підприємств: Конспект лекцій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://files.khadi.kharkov.ua/upravlinnya-ta-biznesu/ekonomiki-pidpriemstva/itemlist/category/93-konspekti-lekcij-ep.html>
2. Деділова Т.В. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни: «Фінанси підприємств» для студентів галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» за напрямом 6.030504 «Економіка підприємства» денної форми навчання / Деділова Т.В., Токар І.І., Машлякевич А.О. [Електронний ресурс]. – Режим доступу. <http://files.khadi.kharkov.ua/upravlinnya-ta-biznesu/ekonomiki-pidpriemstva/item/8209-finansy-pidpryemstv.html>
3. Власова Н.О. Фінанси підприємства. Навч. посіб. / Н.О. Власова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uchebnik-online.net/book/52-finansi-pidpriemstva-navchalnij-posibnik-vlasova-no.html>

4. Білик М.Д. Фінанси підприємств. Навч. посіб. / М.Д. Білик [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uchebniks.net/book/283-finansi-pidpriyemstv-navchalnij-posibnik-bilik-md.html>

5. Бердар М.М. Фінанси підприємств. Навч. посіб. / М.М. Бердар [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uchebnik-online.net/book/784-finansi-pidpriyemstv-navchalnij-posibnik-m-m-berdar.html>

6. Ніпіаліді О.Ю. Фінанси підприємств: Навч. посіб. / О.Ю. Ніпіаліді, Н.І. Карпишин [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/509/1/Фінанси%20підприємств.pdf>

(адреси сайтів з матеріалами)

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Контроль успішності навчання студентів за темами окремих розділів здійснюється у формі тестування. Підсумковий контроль здійснюється за екзаменаційними білетами.

(перелік засобів контролю успішності навчання студентів, які застосовуються: тести, екзаменаційні білети, тощо)

Розробники програми: доцент кафедри економіки підприємства, к.е.н., доц. Деділова Т.В.

(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ розробників)

Примітки:

1. Програма навчальної дисципліни визначає її місце і значення у процесі формування фахівця, її загальний зміст, знання та уміння, які набуває студент у результаті вивчення дисципліни. Програма навчальної дисципліни містить у собі дані про обсяг дисципліни (у годинах та кредитах), перелік тем та видів занять, дані про підсумковий контроль тощо.

2. Програма навчальної дисципліни розробляється відповідною кафедрою у 2-х екземплярах на 5 років і затверджується до 30 серпня: 1 екземпляр – у навчальний відділ; 2- екземпляр залишається на кафедрі.

Форма в редакції ХНАДУ затверджена наказом ректора за № ___ від __.06.2015 р.